تهیهٔ تعزیه داری سید

بمناسبت نزدیك شدن ماه محرم و تعزیه دار سیدالشهدا روحی روحنااللدا ایرانیان شهرهای قافقازکه : همیشه درچنین مواقع همت و سعی خودشانرا گماشته و ازجانفشانی، غیرت مضایقه ندارند لذا امسال هم خیلادارند عقریب سیدجعفرآب باشیده، جاروب کرده، تمیز شده، وبرای تعزیه‌داری بشوند. شیخ‌های مملکت از نزدیکی ماه محرم خیلی‌خوشوقتند. خصوصاً آغای ملا علام رضا روضه خان مهاجر به دختر در بادکوبه، آغا ملا حسین در ولادیقافقاز، آغای ملاعزیز در شهرتبریزخان شورا، آغای ملا ابوطالب‌دربهر بنزوفه خان شادخربه‌ملیکزاده‌ان‌خود وعده میدهند که: هرگاه امسال متاع و مال‌التجارة ما خوب بفروش برود تمام فروشانرا خواهیم داد. و بضمیمه‌های که: در حرم حضرتها مشغول شست شوی محاسن میارکندبه‌همه‌اش لباس و سائره خواهیم خرید. ملا حسین ولادیقافقازی گوید امام ریاست و فرمانروایی من ازدیك‌است عقریب هر شب همچو بوزینه‌ئی‌دم بالای منبر رفته اداره و مخبرانی مجموعهٔ «ملا نصرالدین» را رسوای خواهم‌کرد. آغا ملا ابوطالب‌میگو بد آن مخبر که: از سینه‌کاری من نوشته است استمزرا در منبر فاش خواهم‌کرد. ملا اسماعیل در پتروسفه میگوید: مخبرا بی‌که از زکاکاری من نوشته است به حضرت علمدارکربلا خواهم سپرد. ملا غلامرضا عبای تازه اجاره نموده، شیخ غنی برای تماشای زنان مسجد چشم‌های خودرا بریده چند هفته در خسته‌خانه خوابیده است. نوحه خوانان و سینه زنان کتلهای تازه‌که: از ایران سفارش داده بودند وارد سرحد شده است. نوحه خوانان دستهٔ تبریزان ولایاقفاز باشانه، و باجای تخم مرغ صورتهای خودشانرا حاضر میکنند. هر روز در مسجد امتحانهای دور دراز دوام میکند. ملا قنبر علی‌خامهٔ که: درسالهای گذشته مردمانرا با صدای منکر خود دلخوش نمود تشریف‌ندارد. بدین سبب احتمال دارد که: یك نقصان بزرگی بدستگاه حضرت سیدالشهدا علیه‌الطیبه والثنا وارد بشود. در ولادیقافقاز برادران حسن زاده خصوصا برادر بی‌برابر ایشان آغای نازلو یوسف‌که در دستهٔ تبریزیان جوق باش مشهوراست خیال‌دارد که: رول جناب زینب‌را ایفا بکند. ولی آغای مشهور عبدالحسین وهابوف مدعی شده میگویدکه: این رول مال من‌است، زیرا مادرم مرا در وقت زائیدن زینب زائیده‌است. هر سال‌که: این رول‌را ایفا کرده‌ام هیچ تفاوتی از جناب زینب نداشته‌ام. آغای کریم بابایوف که: دردسته‌ئی‌شخص ماهر و باکفایت‌است. دم ذاالجناح‌را برپدید و بیانی حنا گذاشته‌است. درتاریان ولادقافقاز اوطاق عروس جناب قاسم‌را حاضرمیکند نعمه‌های تازه پیدا شده‌است. آغا: هدهٔ فر زندان حقیقی مثلی نمایند. آغا علی‌اکبر نیا بگیم اوغلی خیال دارد که: امسال وظیفهٔ عمران ذاقوبچوش‌را به عهدهٔ خود بردارد.

دیشب با پاراخود چند نفر مرتیه‌خان بی عمامه وارد بادکوبه شده درچایخانه‌های بی‌نام همشهری ساکن شده‌اند. امروز در آنجاتاهما چندی امتحان خواهند شد. آغا ملا علی‌امدر اردبیلی چند نفر برای واسطه حاضر نموده خیال دارد که: مسجد ایرانیان‌را اشغال نماید.

دسته باشی

انقلاب

یعنی قلب‌لرك یاووق اولماغی

باکودا بو آخر اوقتلرده مشهور پروفیسور واردیانك مرسومنامی‌چوخ دانیشیلار تورندی‌، مرسومنك مضمونی بو ایدی:

انقلاب و مطبوعات. قولاق آسماغا چوخ جماعت چیخمیشدی: ایمنا ادیبار پروفیسورلار، معلملر، و سایر انتلیگنتسیا تورکدارندی‌ور. واردین له‌قیاسینی‌نمه‌ایلدنلن سوگرا بر نیچه سوال جواب اولدی، ناطقلار سوز آستدیلر و بعضی سوزلادیلر.

اما تورکداردن دانیشان اولمادی.

خلاصه، سوزینزاوردا دگل سوزینز انقلابك معنی‌سینده‌در. چونکه اولا بیلمز که عباره‌نك تعبیرنده اختلاف عمله گلمه زیرا که سن انقلابی نوزك جوقدا باشا دوشورسن - سن دیپورسن - انقلاب قولی چوماقلارك یکه‌ماینلقدن و زحمت کشارك بونلارك یخماغندان عبارتدر.

اما ایش بونکله قورتارمز چونکه هله مسلمان ضیالیرندن بعضیلری گنده‌ده بوگا آیری معنا ویریر. دیپورمکه: خیر انقلاب یعنی قلبلرك امام بیولینا طرف یونلمکدن عبارتدر.

سوزمزی قوتلندیرمکدن اوتری گل سنی آیاریم باکونك محلهلرینی گزدیریم، گور نه قامادر. مسجد وکیلاری ایندیدن تدارکده‌درلر چونکه ماه محرم یاووقلاشیر، وریثارچوله توکولور، حصیرلر سوپورولور جبل چراغلارك توزی آیلنیر، واعظ، مرثیه خوان، و شبیه گردانلار زاغزای ویریلر، بولالار بغلیر، واعون واعون‌لندلر سلارش ویریلر.

سریع سلومانه گوره بو مقدس ایشه بر ساعت ایکی یوز ملا میاشدر. هر اون ملانه بر مسجد دوشوب، بیله که اون ملا قلمیك مسجدینه باخیر، اون ملا تازه‌میر مسجدینی اداره ایدهجك، اون ملا باشیلی کنید مسجدینی، اوتی‌ـ اردبیللی‌لر مسجدینی و بیله بیله لاانلارك‌دماون - اون حاجی سلطانلی مسجدینی حاجی حسین قلی مسجدینی، آغابابا مسجدینی، محمدعلی‌لر مسجدینی حاجی امامعلی مسجدینی، میرـ وانیلار مسجدینی، بازارنی قامائد مسجدینی زنکنلی‌لار مسجدینی، داغلی مسجدینی، باغ بوغاری‌مسجدینی چنبره کندمسجدینی آغابابا تیکه‌مینی و حاجی بیرویردی مسجدینی سارلیاخاقلار.

دی ایندی قوی‌سایر ملتلرك متخصص و مفتننلری نه قدر ایستیورلر چونکه اوخوسونلار که بیلیم انقلاب بیله گلدی مطبوعاتی بیله گیتدی بزه بونك دخل تصرفی یوخدر. سن اوز ایشنده اول و سال یادیکلا قربان یا حسین قوی الهك بویلندان آزانلار مسجدی‌و منبری بویلیوب لقیاخاقلره جمع اولسونلار و قیمتلی وقتلرینی انقلاب و مطبوعات سحبتلرنده ضایع ایلمیسنلر اما من تذر ایدیرم که بو بوزیمزه گلن ماه محرمی سنیك بویلندا ماتم ساخلیام، و نه ایتکه تك توزوم بلکه بر یاره خیالیارینزی‌دا نوز یانیمجامعده گتیریم. اورادا یالاندان، عوام جماعتك نظرلرنده توزیمی دیندار قلمه ویریم، تادیمه سینلر که باغ بودا یولدان چیخوبدر.

آخ، بدا اولوم سنگا یا حسین‌مظلوم امما: **ویروزا.**

نمك بحرام

عشق آباد خلقی کیمی نمك‌بحرام یمنی دوز چوره‌ك قانمیان دیانتك یوزنده یوخدر. خصوصاً بر زهرماما قالمش‌ایرانلیلار رك بعضیسی دایما هیچ آدابلیق محبت، یاشلیق آگلامیرلار. من عقلی، هوشی شاعرپرش حبیب قنادی گوردیم که جانیمز اوغلی عبدالحسین توزی قالوب بیکار. بر بالاجا جاجیسی‌دا کوزمل گوچك قیز اوغلنی قالوب‌جاجیسیز. قوجا کیشی نوزیمده، مومن، هم وطنلیك محبتی جوشه گلدی. کتیروب باجیسینی‌الهك امری‌ایله نوتوردیم بوده. توزیمی‌ده قویدیم قانماد. آخرده داها دیمه که: بو ظالم اوغلی باجیسینی ده بول ایله ساتوبدر هر گون قانماداش گوز گوتوریر. داها دمیر که: ساجیسز قیزدر گتیرمشم الهك‌ایمری ایله‌ساخلاپورام نه‌باشگری آغریدیر. عبدالحسین جاجیزه دیدیم که: داها دگاه گلمه: من گوز اوایکی گون گوچدی. آخرده آقشام گیدوب گوردیم که: له‌له گوچوب یوردی بوش. خیر دوندیم دیدیم‌که: عبدالحسین‌باجیسینی ده گوتوروب گیدوب داشکنده. شده تدارکی گوروب. گتیدیم قیزی تاپدیم دیدی‌که: من‌سنی‌سوبرم بیلمه‌سنی‌سه‌ویرم؟ بلی‌ـ ویرم‌چونکه شرطناسی‌یوزیمسان.

ایندی بن گوتوروب گیتدیم‌دیگك‌باغالی مشتیار نیچه اولمون؟

اولاریدا «ویخادتوی» بایندنن قبول ایتمیم مختصر مالا عمیا داشکندن قایموب کامشم گیجهم گوندوزوم مملوم دگلدر مشتیاری کوبك کیمی دونورام. نه‌وه گینگمگه گوزیم یوخدر. گیدوب قیزیك بریتی، یوردیم. گرمن برلیتی گوریم عظیم باشمدان چیخیر همیشه سی قولاغیمدادر.

منی بو یاندیریرکه: قیز دیوز قوجا سان من سنی سه‌ویرم، ایندی هیچ‌بیلمیرم نه چاره ایدیم. حبیب قنادی

اداره‌دن‌ـ عیبی یوخدر. عشق‌آبادا عبدالحسین‌ایر دگل، آیکی دگل، گونده بر سنی تایماق اولار.

شهادرین ایرانیان قافقاز.

حضرت علمدارکربلا خواهم سپرد. ملا غلامرضا عبای تازه اجاره نموده. شیخ غنی برای تماشای زنان مسجد چشم‌های خودرا بریده چند هفته در خسته‌خانه خوابیده است. نوحه خوانان و سینه زنان کتلهای تازه‌که: از ایران سفارش داده بودند وارد سرحد شده است. نوحه خوانان دستهٔ تبریزان ولایاقفاز باشانه، و باجای تخم مرغ صورتهای خودشانرا حاضر میکنند. هر روز در مسجد امتحانهای دور دراز دوام میکند. ملا قنبر علی‌خامهٔ که: درسالهای گذشته مردمانرا با صدای منکر خود دلخوش نمود تشریف‌ندارد. بدین سبب احتمال دارد که: یك نقصان بزرگی بدستگاه حضرت سیدالشهدا علیه‌الطیبه والثنا وارد بشود. در ولادیقافقاز برادران حسن زاده خصوصا برادر بی‌برابر ایشان آغای نازلو یوسف‌که در دستهٔ تبریزیان جوق باش مشهوراست خیال‌دارد که: رول جناب زینب‌را ایفا بکند. ولی آغای مشهور عبدالحسین وهابوف مدعی شده میگویدکه: این رول مال من‌است، زیرا مادرم مرا در وقت زائیدن زینب زائیده‌است. هر سال‌که: این رول‌را ایفا کرده‌ام هیچ تفاوتی از جناب زینب نداشته‌ام. آغای کریم بابایوف که: دردسته‌ئی‌شخص ماهر و باکفایت‌است. دم ذاالجناح‌را برپدید و بیانی حنا گذاشته‌است. درتاریان ولادقافقاز

ایراندا ترقی

بو سوزی هرکه دیپورسن‌دیپورکه: ایناتیمرام. اما من نیچه‌که: اولدن ایناتیر دیم، گنده‌ده همان عقیده‌دم. قالجاغماه. چونکه ایران له بر بردرکه: اللههان برك بختیی بر طردندن‌باغایاندا برطردندن آچیر. حتی بوگون گه بر نفر ایرانلی اوتانماز اوتانماز گوزیمه دورمیدی‌که: ایراندا ترقی اولماز. آخرده گوتوروب طهران عزتلرینی بریتی قویدیم قیافیانا دیدیم گوتور اوخی گور ایراندا ترقی اولار یا یوخ؟ اوتانیش بو بانیشی آختاروب عینگنی تایا بیلمه‌دی. آخرده گوتوروب توزیم اوخودیم. - یازیرکه:

«امروز یك‌نفر فرنك که معلم سابق مکتب ظلمی بود بدین حنیف اسلام مشرف گشت.»

من یوسوزلری ایرانلی‌یه اوخویوب دیدیم: آی قارداشم! سن چوخ بیلیرسن یا اینکه فرنگلر؟ هرگاه فرنك یلمه‌سه ایدی‌که: ایراندا ترقی یوخدر، آتمینی قیردن چیخارسایدك سلمان اولاردی‌می؟ قلبی داش ایرانلی یه‌ناخوب بر آز گولندن سوگرا دیدی‌که: ایران تاریخی بوجود اسلام اولانلاری چوخ گوروبدر.

ایدیلر در بو قانگدهه فاضل دریندی و آغا باقر مجلسی کیمی بر عالم دینی و تعزیه‌وی کتابلاری چیخاجاقدر. گرك بر نیچه عصرده آرتق باش یاروب مرثیه دیمك.

گوردیم ایرانلی‌رفیقمك قلبی‌بومونالما دی گوتوردیم «آفتاب شرق» عزتمینی قویدیم قیافیانا اوراداً یازیرکه: «درخب جمعه ژن‌جوانی اینام نام‌که بالغ برهفت ماه مبتلا به مرض افلج (پارالیچ) بوده بقراری‌که: جمعی ازدکترهاشهادت دادماند مدتی هم معالجه‌شده و بالاآخره مادراو مایوس شده و بتقاضای خود دختررا به آستانهٔ مطهرهٔ حضرت امام هشتم‌برده دختر درحرم مقدس دخیل‌شده ومقارن هفت ازشب بی‌ازمشاهدهٔ عوالمی که: از اظهار میدارد بکلی‌شفایافته‌است.»

ایرانلی رفیقمه دیدیم‌که: بالاما ایندی بو معجزیه نه دیپورسن؟ بو ایراندا بر ترقی نشانه‌سیدرایوخ؟بودا «آفتاب‌شرق» نوزی خرابناندا نشرلولنور. ۲۴نجی‌نومرو سینده یازیوبدر. ایرانلی رفیقم دیدی‌که: «بر خسته‌نك قیافیانی یاخشی اولماقله۲۰ میلیون جولاق، آیاقا دورا بیلمز. بولار خیردا ایشلدر. داها بویوك ایشك وارسه گوستر.»

آچیقدمك‌گوتوروب گنه همان‌نومرونی بانلادیم اوقوماغا. یازیر:

«کوکب» نام زن ترشیزی مدتها مبتلا به مرض افلج بوده و معالجه فوق‌العاده کرده مثمر واقع نشده‌بود. بالاخره اورا به مشهد آورده و باقای‌مستعدالحکما و آغای سالارمعیرا معالجه میکنند پس‌ازچندی مشارالیهما از معالجه مایوس شده به‌قوستاو فرانك آلمانی مراجعه میدهند. دوکتر امتحان لازمه‌ئی کرده اظهار میدارد که: معالجهٔ این مرض ازمن ساخته نیست. ممکن است که خدای اورا از حضرت امام‌رضا تقاضا کنید. به‌حرم مشرف شده بعد از چند ساعت خلا میابد. دوکتر آلمانی هم اقرار میکندکه: این محض از کرامات‌امام‌رضاست.»

دیدیم که ایمتیم قلبی‌داش ونوزوطنش اونودان رفیقم ایندی بوگا نه دیپورسن؟ آخرده رفقیم دوردی‌منی مسافرایله‌گه، دیدی‌که: «بر ملکتدهکه‌صحیه ناظرلیغی امام رضانك‌عهده‌سینه‌قویدیلار. اودابانلادی خسته‌لری‌ساغلاماغا الیکه: ترقی‌اولاجاقدر.» بو صحبتدم گوردیم گیده‌ده بو بازیق‌عوام ایرانلی اوخودیقلارینا ایناتیمامیدم. بانلادیم

همان غزته‌دن بر معجز داها اوخوماغا. غزته یازیرکه:

«ایوب»نام آل اهالی (شوشی) اظهار بداردکه چند سال قبل از اسب بزمین خورده پای اوشکست شده بواسطهٔ نبودن معالج درراه مندرجا جوش خورده‌ولی‌خم وراست نمیشد. تا اینکه چندی قبل‌به‌مشهد آمده ولیفا دوشنبه‌را بحرم مشرف‌میشود درموقع شرف احساس میکندکه: روحانی‌قوی‌آماده‌تراز هرشب است. سبب اورا درخدمهٔ آستانهٔ مقدسه بواسطهٔ نبودن بیتنوده‌که علت آن اعجاز بوده حالش مقلب شده متوسل به‌ضریح متظهرمیشود درین بیداری و خواب‌کمی نورانی‌ظاهر شده میگوید حرکت‌کن! پای تو شفا یافت. درحال امتحان کرده می‌بیندکه: پایش سلامت است. میگویند خلق به این باور نکرده بمن دروغ استناد میدهند چیزی‌که: علامت نورانی‌هیچ خواهد شد دربدن کذارده شود. انگشتی بسراو گذاشته میگوید: این‌است علامت معجزه! حرکت‌کرده بارفقایش نقل میکند. پس از ملاحظه دیده میشودکه: در موضع انگشت تمام موهایش ریخته‌است. حالا درشهد بمسبب معجزه چراغانی به روزه دوام میکند.

ایدیلر در بو قانگدهه فاضل دریندی و آغا باقر مجلسی کیمی بر عالم دینی و تعزیه‌وی کتابلاری چیخاجاقدر. گرك بر نیچه عصرده آرتق باش یاروب مرثیه دیمك.

گوردیم ایرانلی‌رفیقمك قلبی‌بومونالما دی گوتوردیم «آفتاب شرق» عزتمینی قویدیم قیافیانا اوراداً یازیرکه: «درخب جمعه ژن‌جوانی اینام نام‌که بالغ برهفت ماه مبتلا به مرض افلج (پارالیچ) بوده بقراری‌که: جمعی ازدکترهاشهادت دادماند مدتی هم معالجه‌شده و بالاآخره مادراو مایوس شده و بتقاضای خود دختررا به آستانهٔ مطهرهٔ حضرت امام هشتم‌برده دختر درحرم مقدس دخیل‌شده ومقارن هفت ازشب بی‌ازمشاهدهٔ عوالمی که: از اظهار میدارد بکلی‌شفایافته‌است.»

ایرانلی رفیقمه دیدیم‌که: بالاما ایندی بو معجزیه نه دیپورسن؟ بو ایراندا بر ترقی نشانه‌سیدرایوخ؟بودا «آفتاب‌شرق» نوزی خرابناندا نشرلولنور. ۲۴نجی‌نومرو سینده یازیوبدر. ایرانلی رفیقم دیدی‌که: «بر خسته‌نك قیافیانی یاخشی اولماقله۲۰ میلیون جولاق، آیاقا دورا بیلمز. بولار

هر نه‌بیلیرسن ایله!

قوی آدمگی بر آدام هر نه بیلیرسن ایله
هر نه پیس ایش‌وار اونی الده ایله مشمله!

—

عمریگی تمیر ایله دهره بدعت ایله
اولمانسن اصلا ایشگ فن و صنعت ایله
تاکه کیچیرت بستون وقتگی غفلت ایله
عاجز اولانمی دیمر ایشیله، صنعت بیله؟!
هر نه پیس ایش وار اونی الده‌ایله مشمله!

—

سالماگلن فکرگه بیر مرض عصرگی
اولما طبیب درد گا قیلماده تدبیرگی
چك‌یاخاگی، دور کتاره ساده گیچیرت‌عمرگی
چون سگا عاید دگلدر بیله بر مسئله،
هر نه پیس‌ایش‌وار اونی الده ایله مشمله!

—

گرچه جوانان‌نوزیك تازه‌لیگه اوبماسن،
سوسه‌ده عصرگ ساری‌لیك محل قویماسن،
دنیادابریدوتان وارلقگی دویماسن،
دهوریل، ازیل، یارجالان همده سوروبن‌خاکه
یلمه نه بایماق اولار قوة ادراکه!

—

گرچه جهان‌ده گیتیلوب بیر آلاهی‌رنك‌آلوب
ایچ یوزینه علمگ علم ضیانین سالوب
لیك بو گتیگلیگه کیم قایلوب؟ کیم دالوب؟
عصر ده گتیشیده‌ده، سن ده گتیشیلمه هله
ظلمت‌ده‌ونقه وغول، اول‌سونوك‌ایلدن‌سایله!

—

دائمی اقیانگی جهل و سفالتده بیل،
اسکی‌رك: قویدیغی، بایدیغی عادتده بیل،
اوغودا، خیاده و فعل جنایتده بیل،
اوی بیله بدعتلر، هر نه بیلیرسن ایله!
هر نه پیس ایش وار اونی الده ایله مشمله!

«ناصرلی»

شکایت

آی تلغراف گللی! سن بیر دنیاگورمش
آداماسن نوزیگده جوغ بیلیگلی‌سن بزه،
بر جاره ایله گیلن، آخر بز تنگه جزاله
گلدیك. بیلمیرك نیجه ایلیك. بشمان
اولوبرك ده‌ودن بابرا چیخیرق بو کور
اولمیش کیشیلر قویمیرلارکه راحت‌یولدان
گیچه‌ك. نه قدر چالیشیرق‌که گچه‌ده‌گ
کیشیلر بزی گورمه‌سیلر ساتاشمالیلار
اولمیرگه گه‌گوروزلرده تاشلیرلاردا، بوندان
قاباق یولنز قویا بیلمه‌ایندن ایدی گوربرز دیك
که اوراداان گیچن گرك کلمهٔ شهادتی
دیلنه گتیرسین. بولیزی سالدیق سیاقلی
و سوراخانگی گوچه‌دن.

سیاقلی گوچه‌ده زرگرلر آزچا قالیر
دی‌که دکانلارینداا اولان میروارلاری
بوشمزا بوزیگلری بارماغمیزا سالیلار.
سوراخانگی گوچه‌نی الله هیچ‌یتدسینه
بول ایله‌مسین. والهی‌ناراضی‌وسوراخانگی
گوچه‌نك کنجنده اولدیرچور گچی‌سیوه‌چی
وارکه آیاق باسماغا بر یوخدر. بری
دیور: خانم گل چورك آپار. اوبریسی
دیور: چورك دگل مارمالاتدرا گل آی
آنان تولسون! هیچ‌ده‌ایله بیل که
ملا اصغر دویت اوقویور ایله آتیریلار
لاپ فولاق دوتولور. قصابلار الریندکه‌ی
بیچاق ایله آز قالیرلار آداملك گوزینی
چیخارسینلار. عبریلریده خیری اولمیان
دکانچیلارا خبر ایلیورلر که‌مسلمان آرواد
لاری گیلیرلر. تا ایتکه اولادلرا یورماك
لرینده اولان سوزارینی دیسینلر.

درزی بابا ایله هیچ (قوبیلمیرسن)سز
اولماز هیچ اولماسا جان‌دلدن‌بر اوخنغای
دیه‌جك. عرش‌تاجار قالوب اوکوچه‌ده‌ده،
گیچه‌دیك. بولمزگ اوزاق‌اولمسینابا‌خیوب
باشلادیق چادروی، بیرسیدسقی، بیزنی و
ویرخنی تاژالیرسلی گیچه‌لردن گیچه‌گه
کمبلکه قولاغمز دیتج، بولیمز ایله گیدیك
آی تلغراف گللی! بو کوچه‌لرده ایله‌دیك
یاقفالاردا آز قالیرلار آلچاق گیلاس‌زوراییله
ویرسینلر آغزیمزا. حتی‌بیرسیدسقی کوچه‌ده
بر بققال وار بشیمان اولارسان دکانتك
قارشوسیندان گیچرسن همان ساعت
میوه‌نی توکه‌جك میشوقا یاری آرتق
یاری اکسیك گتورمجك خاتم! سیزیك
ایچون لاپ اوجوزدر آلتگر گوریگز
نیجه لذتلی‌در. نه ایله جان اولارك جهنم
تاگرینك بقالدکانی‌اولان کوچه‌دن گیچه‌میریك
آخر بر طهر بیلمیریك هانسی کوچه‌دن
نوزیمزی سالدیق بولوارا ایله یکی‌جه
اوتورسیندیق گوردیك ایران تاجرلری
گلدیلر لاپ بر یاش بزیم یانیمزا اوقدر
بزه یاخین اوتوردیلارکه داها اوتوراق
ممکن اولمادی. گوردیك گولدیلر، آغلادیق
آغلادیلار، آیاغا قالخدیق آیاغاقالخدیلار
ایله بیل میموندلار.

اوراداان گیتدیك (قوبالتها)یه بر آز
تماشا ایلیك بلکه بولالارگ وحشی‌لیکری
یادیمزدان‌چیخسین، ایله‌جه آیاغمزی کوریه
قویمیندیق دگزه غرق اولمیش لودهاچیلار
بر کوی کمك سالدیلار که ایله بیلدیك
کوریی سیندی سوگرا گوردیك خیر
بولالارگ سوزی نرمله‌در. بری‌بزی لودهاایلوقاق
اینیور، اوبریسی دیور خانم، سادیس
نیمنوشقا قاناما بودیم بولالاردان علاوه
قاراباغلی تیمور، مهدی اوغلی‌در که سحردن
آخشاما کیمی‌جمع آرواداارك آرقاسینجا
گزیر. ایمدی‌کی تلغراف گللی بزه بر
علاج ایله گیلن نموده اوتوریرق چراپوریك
کوچه‌لرده ایسته بو حیواناارك ایندن‌تنگه
گلیریك اللخاطرسینه بزمیز بر گوستر که
اوراداا بو حیواناردان اولمانسین.

آرواداار

—

تلغراف گللی—آی سیزه، قوربان
اولوم! هامیرگز جمع‌اولنگز آپاریم‌سیزی
بی‌بی‌هیبته اوراداان گوزن بر اولماز. همی
زیارت همی تجارت. بر یاندان ثواب
غازاناارسگز بر یاندانا دگزده آرخانگز
جیمه‌رسگز.

هر چند که اوراداا (قوبالتها) بوخدر
آرواداار آچیدا جیمیرلر، آنجاق یاشقا
کیشی‌یه بوخدر ایله بر جدجخیلردر. کیمی
جیمیر، کیمی سو آپاریر. اوتاراداا الله
ایله‌میشگی. پیس نظر ایله‌گه‌که آرواد
یاخماراار چونکه اوتاار قاتیرلار که آرواد
جمعه گونی سیزی آپاریم بی‌بی هیبته
گوتگزگز آچیلسین.

تلغراف گللی

مکتوب از باطوم

جناب ملا نصرالدین عمی! چون این بنده بزبان ترکی آشنا نیستم از این جهت مجبور شدم فارسی بنویسم خواهش میکنم که‌در مجموعهٔ خود بنویسید: در خصوص القاب چندی قبل در روز نامهٔ تفلیس (یکی فکر) نوشتم که در مجلس ملی ایران اگرچه القاب هارا لغو نموده اند ؛ فقط این لغوت مخصوص بداخله است بخارجه دخل ندارد! چنانکه بنده ما سه نفر رفیقم بالقاب ذیل ملقب شده‌ایم باید حتما باین القابها مارا بخوانند

بنده خودم منبع‌السلطنه، معاونه، حکیم الدوله، سرکاتبم سطراق‌الایاله، ویکی‌هم امین‌التلاکیر.

مدیرلر یوواسی

بو گونلرده حکومت کیتو فابریقاسیندا «مدیرلر یوواسی» آدینداا بر سینامالاقاتاسی حاضرلانماقدادر. لهتا چوخ مراقلی‌در. بوتون دنیاده برنجی لهتادر که کیتونك ایچیری جیاتسی گوستره‌جکدر. لهتانك سه‌نارایاسیی کیتو فابریقادا ایشله‌ینلر شراکتا بازویلار باش رولالاردا کیتو فابریقانك دوورنکی ایله ایکی نفر عزتله ایدیجیسی چیخیرلار. لهتانك دیقورانسیاسی چوخ ساده چوخ اوجوز باشا گلوبدر.

صحنه عبارتدر بر زالدان. بر قابی آچیلیر مدیر اوتاغینا ایشله‌ینلر بر قابی مرتبه‌یه چیخیر. زالك ایچرسینه کوچه‌دن برقابی آچیلیر... همان قاپینك مثلی‌زالدان حیاطه آچیلیر. دیوارداا بویوك بر آینه یارسندن سینمش، جورب‌بجور تخته صندلار قوتوقلی فریولار، علاوه‌اولاراق اوزون سقافیلار. اما هاموسی بودر. چونکه جمعه گونی اولدیغی ایچون اوخاز‌ولار گلمه‌مشدر. دیوارداا ایکی منات برعاسلیك گوزل بر پالاس قاپاغدا دیوان. آیاق آلتدا مین منانگی خالچه، اوستینده هر قابیلداانك چیقمیش پاپوسلارا آرتقلاری پرده قالخان کیمی کوچه قاپیسی آچیلوب ایکی نفر عزتله ایچیجیسی گیریر ایچیری. بر نفر تازیجك «اوغلان» گلوب تاپش اولور. عزتله ایشچیلری خواهش ایدیرلر که: اجازه ویرگز قابریقایا تماشا ایلیه‌ك.

بویوریك! بویوریك! دیه دوضور قاپاغا.

برنجی صندلك یانیندا گیجه‌نده بر یرسی پشتوب اول ویریر. خوش گلمگز صفا گتیرمگز سیز هارا بورا هارا؟

—گلمیشیك قابریقایا تماشا ایلیه‌ك.

—بویوریك بویوریك! دیه دوضور قاپاغا.

اینگیجی صندلك یانیا یتیشنده بر آیریسی قالخوب خوش بیش ایدوب قاپاغا دوضور اوچنجی صندلدن برسی قالخوب‌دیور که: تاواریش! واشی داقومه‌ش؟ پاسبورتلار چیخاریلار. ویزه‌لر ویریلیرگده. سوگرا آسوده موندده قابریقی گزمگه باشلیورلار.

دوردنجی صندلدن برسی قالخوب‌دیور که: تاواریش! وی قتو بودیق؟ گتمه یاتلانور. آد قالماغا مه‌ستلوزیلار اورتا لیقا چکیلمگه. بوراداا داخی بر آنکه‌ت ورلمسی قولدیرانداان سوگرا بشنجی صندلده‌کی قالخوب دیور که: تاواریش! تو وام رازراشیق؟

آنکه‌تلر پاسبورتلر گوستریلیرسه‌قالده‌ر ویریر. آخره معلوم اولور که: اولکیلرك اختیاری یالگز یتشنجی صندله قدردر. بشنجی صندلده پاسبورتلارا ایکی مارقا یلندیریلیرلر سوگرا ایکی نفره ضامن آلیر. داها ایشلر تعلیله یتمش اولور.

اما بو وقتده آلتنجی صندلدن برسی قالقوب سوروشیر که: دامقومدان کاغذگز وار یا یاوخ؟ قناراا دامقوم نوزیده اورا دا ایمش. او ساعتده تازا بر آنکه‌ت دولدوروللار. دامقوم یه‌چاتی وورور. گزمگه باشلانیدقدا بریسی چوخ تلمیث گلوب دیور که: دورگزا مدیردن اذن آلمامش گزمك اولماز.

تماشاچیلار تلاته دوشوب دیوورلر که: چاتم بس سحردن ایندیه قدر بر آنکه‌تی نه ایچون دولدیرمشیق؟ مدیر دیور که: اوتارلارگ هر بریسی بر صندلك مدیریدر. بنده عمومی صندلارگ مدیریم. بونی ایشیدندن سوگرا بالوار یاخار، عمومی بر آنکه‌ت دولدیریلار که: گیچن کناهلار باشلانسین. آنکه‌ت دولدیراندان سوگرا حیاطه چیقان کیمی دوورتك اینده‌ن آغاج تماشاچیلارگ قاباغنی کسیر سیزه کیم اذن ویردی حیاطه گیرمگز؟ تماشاچیلار بر دسته آنکه‌ت چیخاریلار. پاسبورت فلان آرالیما توکولور. دوورنیك بر بر یاخوب آتیر. تماشاچیلار دیوورکه: بس‌بیله نه؟! دیور: بونلارگ هیچ بریسینده منیم رمزا ایوتمه یوخدر' اودا که: اولمادی ایدیتی قی چورتها

تماشاچیلار قابدوب برنفردن سوروشر لارکه: چورتی نشان‌ویرمگز بو آنکه‌تلری امتا ایندیرمك. هرکس آلوب باخیر دیوور که بوراداا چورتلارگ هاموسنك اعتباری وار در. داها بوندانسا آترتق تایا بیلمزسگز. مختصر هر طرفه گزیرلر سوروشیرلار بر سوز دیدن اولمیر.

آخره قابیدان بایرا چیخاداا برسی دیور که: برده گلنده قاباقجا دوورتیکدن اختیار آلگز بوراداا قانون بیله‌در. هر گلن میدریدر. اما توز یاتیدا. اما دوور نیك مدیرلرگ‌میدریدر. تماشاچیلار قابیدان چیخا—چیخا قابدوب زالا دیوور که: مدیرلر یوواسی پرده دوضور.

رحم ایدگز

بویزمی یاغ و باغچادا گزن شرق قابدیلارینا دوتوب و اوتلارا بوردکدن دیوورم
— بس‌در، رحم ایدگز یازیقگزکسین

—

کیمه رحم‌ایتسینلر و کیمه یازیقلاری کسین قابلجا بوتی عرض ایتمك ایستیورم که بیلمیرم بو آیق آچیقنا گزیمك هار دان چیخدی؟... چوخ دگل، بیش آلتی ایل بوندان ایرملی یاکونك کوچه‌سینده بیر نفر مسلمان آروادینی گوردیلمزدك که بریدیگی پرده گوزلرینی چارشافك آلتندا گیزلتمه‌یش اولسون. ایستر یانك شدالی ایستی گونلر یندده، ایستر یایك بورکی و ایستی آخشامارینداده باغدا، نه‌بولوار داه، نه ده‌بولارك یانچه‌سینك قابیدنا برنفر مسلمان قابدیلی آزاد و آسوده نفس چکمکه جرئت ایده بیلمزدی.

نه ایده بلمزدی.

۱) قوجی اراریلك قورخوسیندان،
۲) قاضی وآخوندلارك قورخوسیندان
دوشرده‌در، بایون‌دعواسیندان سوگرا روسه‌ده‌در بر ایسته‌دی آزادلی سوزاری اوزتالما گلسین و اقفار مسلمانلارینك‌ده ایچینده قابدیلارك آزادلی سوزارینی گاهدن بردانیشماغی ایسته‌دیر. اما باکوده، تفلیس‌اولدان قوچاق تورك عزتلرینك بك مدیرلری باشلادیلار آیه و حدیثلر ایله آرواداارك گوزلری و یوزلری‌نورتولی اولسالاارینی عزتله ستولارینداا درجهٔ ثبوته یتورمگه. رحمت‌لك «صداء» عزتمی حجابه برنجی طرفداار جیخدی.

—

سوگرا نه‌لر اولدی، نه‌لر اولمادی، هامویه معلومدر، ایندی‌ده گلدیك چاتدیق او گونلره که ایتکه برچه آکردا بلکه جمیع تورك، تاتار، تؤزیك و آذر بایجان دائرسنده بوتون قادینلار حیاتلاریه دونمیش‌ده‌ولرندن چوله‌آخاتشوب، مدرسه لرده و معارف ده‌ولرینده، قولوب و یتیمخا قالدرا، باغ و باغچالاردا سایر ملتلرك آزاد قادینلارینداان داخی سه‌جیلمیرلر.

بو نه‌در؟...

ایندی‌ده من بویزمی همین آزاد انسان کیمی یاشیان آزاد شرق قادینلارینا دوتوب دیوورم.

رحم ایدگز! کیمه؟

همان حجاب، حجاب دیوب باش بار باغیرلاارلا.

بیر سوزومده قالدی:

اودا بودر که من ایندی آخرینجی دفعه بویزمی دوتورام آزاد باکو قادینلارینا و دیوورم: او گون که هوانك‌ایستی سنك صدتندن سیز بالاچا اوشاخلارینگزك الیندن دوتوب باغا و بولوارا آپاریرسگز که اوراداا توزگزده تمیز هوا آلاسگز اوشاغگزده تمیز هوا آلسین، گوردیك سزکه سیزك داگلارداان بر نچه بی‌تربیه مسلمان کیشی‌سی دوضوب سیزه گوزقاش ایله بر باره اشارملر ایلیور منم التماسم سیزدن بودر که بیله بیله وحشی مسلمان کیشی‌لرینه سیز اعتنا ایتمه‌یگز.

امضا «موزالان»

پتروفسقه

بوتون پتروفسقی مسلمانلارینه کمال شادلق ایله خبر ویریریك که، حامدما جیبارون اولوغزلان پولالاردان نگران قالمایسینلار.

بولالار عینیله آغاپگك قازینداا تایلمشدر پول صاحبلری گلوب بولالارینی آپارا بیله‌لر.

اداره

سیفللی کند شوراسی صدری سیف‌الله علیوفه

(بو شعری بر کندلی قادینی یازدیغی ایچون عینا درج ایدیریك)

چیخمیشدی سیفللی‌ده بر نوجوان آسیالقوم
اوزون قولاخ زیرباژیر قیللی قابان آسیالقوم

بوروزویلارك قوینندا کسب ایتمیشدی لیاقت
قولاللارك نه‌وندن باییمیش غل جنابت
برجه‌دیمیز بوغ ایدی آی‌ی مظه‌خورآی حالت!
یخا نه‌وك کندلینك ای عالی‌شان آسیالقوم

بدی یولك کندلینك بر باش جیردی دلره.»
ایندی اونیك ایشلری دستان اولوب دیلره
دیروخلاری باش آ چیق دوشوبدیر جولاره
جار چکرلر ایتوبدیر باغری قان آسیالقوم

تونوردیگی چیروناللر اولمادی حیف عاقبت
سالدی خالقا بوینونا کندلیلری عاقبت
امام‌جمعه کیمی بازیق اولوبدی بدبخت
مرآدینه‌بنه‌دی باغری بریان آسیالقوم

زامتیل‌علی قلی دیورلر بیر نیچه یوزتوتوردی
کاپیتگر غفاری بیر خصمسك کوتوردی
قوپروخلارك بو کندی‌سوپوب گاهیز سوپوردی
باغقاسینی یلمیرم عفو ایت ایتان آسیالقوم

ملاپیخ‌لینك ممه‌دی قولچوماغندر کیشی
کندلیلره اراییدی جنابگه ایدی دیشی
کوپك کیمی بیه‌دیر سیفللی برله‌شی
وقتك‌داها قوناردی آی‌باغری قان آسیالقوم

کندلیلریك جملمسی ذائقه لمنت ایدیر
دیمك عزیز وجودك دنیادن رحلت ایدیر
دور سمله پیره‌ده یاهو بویله روایت گیدیر
شایه دوران ایدیر اولوبدی «خان» آسیالقوم

شیروانلی حجر

معلوم اولمایان مکتوب

بر گلم قادین شماخیدان یازیرمی: من دونن تن گیجه دیزورنا ایدیم. داها هاراداا دیزورنا ایدی یازمیر. آنجاق یازیرکه: ملیس مدیری حسن محمودوف گلوب قاپنی دوگدی دیدیم بولداش یانیمیام. اما هیچ یازمیرکه: ملیس مدیری نه گلوب قاپنی دوگدی. سوگرا یازیرکه: بر آز گیچدی گله گلوب قاپنی دوگدی آچمادیم. نه سببه گوره قاپنی آچمادیندی‌ده یازمیر. گه یازیرکه: گوزدی قاپنی آچمادیم گیدوب آلوشقانی آچدی. اما گه یازمیرکه: نیه آچدی. یازیرکه: ملیس مدیری منه دیدی که: نیچه باتك‌واردر؟ منده بیله‌دیم نه جواب ویریم. اماگله یازمیرکه: اونه ایچون سوروشدی و بونه ایچون دیه‌مشدر. یازیرکه: ملیس مدیرینك رنگی آغارمشدی اللریده تتریوردی اما یازمیرکه: نیه و نه‌ایچون؟ یازیرکه: ملیس مدیری گیجه ساعت ایکیده منه دیبورکه: آتان وار آتان واردر؟ اما یازیر که اوگادا جواب ویرمه‌دیم. داها یازمیرکه: نه ایچون ویرمیبیامه‌مشدر.

بز آز گیچدن سوگرا گوبا ملیس‌مدیری قیزم دیبوردی که: اره گیتمیسن یا یوخ؟ اما قیز گله‌دیازیرکه: یلمیرم نه ایچون سوروشدی. و من‌ده نه ایچون جواب ویرمه‌دیم. سوگرا قیزیازمیرکه: من گوردیم که: ایشلر خرابدر قونشولاری چاغیردیم. اما یازمیرکه نیه چاغیردیم. یازیرکه: قونشولار گلنده مدیر تلمیك قاپونی باسوب گیتدی.

اما داها یازمیرکه: نه‌ایچون مدیر گیتدی، و نه ایچون گلمه‌دی. برده بودر که: قیز یازمیرکه نیچه اولوب شماخی کیمی‌خیر ده جه شیرده بونی قادینلار شعبه‌سیله اجرائیه قوپیتمسی ایشنه‌مشدر. عرض‌ایله مکتوبلار گلیر که: آدام هیچ بر شئی آگلیا بیلمیر.

شماخی دیزورناسی

کوردستاندان باکویه

صدر افندی! قونوم‌دراتیفدن هیچ‌نکران قالما! ایکی آیدر که: سن باکویا ایسترا حته گینمیسن قونوم‌دراتیفده هیچ بر تبدلات بوخدر. یولك قورتاروبه گوندرمك کلسین جوخدا اورالاردا بند آلوب قالما! بوراداداد یولگی گوزلیین واردر.

کوردستان جماعتی

بر مکتوبك جوابی

ملا عمی! یازمشدیك که کوردستان قضاسینك آغرومنك آدی نه‌در؟ بوارده عذر ایستیو ریك. چونکه کلندن آیق اولمامشدر. سه آدینی قاپلیاسنی سورو شاق.

جواب

یازیرسنگر که: کوردستان قضاسینك حکیمی گوندره‌ن اون بیش بویوك استکان باخیر ایچمه‌سه خسته اولور. سیز نه ایچون اونك قیدینه قالیرسگز؟ خسته اولارسه توزیده درمانی ایلر حکیم بابادر. اوگه: قالدی گنجلرك گوجده یاریك یار دیبور گیجه سحره کیمی خطلی راحت ایلمه‌سه اولانلری تیزلیکده شماخی زاقی تیم‌خه‌سی مدیریك یاتینا گوندرگز.

رفع اشتباه

بو گونلرده شامخورداد شایعه بورا خیلمشدی که: گویا مالیه ایشچیلرندن بعضیسی ایش وقتی اداره‌ده کیفلی اولور. تحقیقات آپارانلا معلوم اولدی که (خارقاعشیقا) آدلی ایشچی کیفلی وقتنده بونلارا بهتان دیمش ایمش.

رضا مندلیك

شامخور قضاسنك میشه شعبه‌سنك مدیری (خاتانووسکی) اداره‌یه گلن کندلیلری یانیندا اوتوردوب او بوزیندن بو بوزیندن ایومه‌سه بوخوسی گلمز. بوتون شامخور کندلیلری اظهار رضا مندلیك ایدیرلر.

اظهار تشکر

بز شامخور نوتیجیلری‌ایله قوره‌برلری نوز عریضه‌لرمزك ماموت آلتنا توتوریله سینه یاخماریاق یاردیم صندوقچه‌سی بندن مسئول ایشچیلر اولنان یاردیمدان اوتری شورا ایشچیلری اثافاته اظهار تشکر ایدیریك باغشلاینلار جونکه مسئول ایشچیلرك ایشی جوخ اولدیغی ایچون نوزلری جواب ویره بیله‌مه‌دی.

شامخور قضاسندا ایکی نومرولی توزه گلك ایجلاسی

بولداشلارا بر نچی مسئله کندلرده رابوتا آپارماق. کندلیلری رازاربودمت ایشمك نیجه یاشا سالماق، اونلارك اختیاجلری یاد ئیمك، بلی بولداشلارا گوتورسك رمه لیگیشوزنی مستاقرده، آوروپایی حتی یاخین جمهوریتلری بر طرفدن بزده قولتوراتك یولقیمی بزی اونلاردان گیریده قویوب. دیمك بزده پراسوه‌شه‌تی آزدر. اوگه بنا الك اول: پروی «دولقوم». کندلرده پراسوه‌شه‌تنی اشلترلی قالدیرماق.

بولداشلارا بز ایندی سسکر آیلق بروایز ودوستوتنی بلانزما کندلرده نجور ایش آپارماجغی گوستره‌مشز بونك ایچون داثرلرده ایشچیلر اوفریبیت ایلمشیك. کند شورالاری اقتصادی بر اورغاندر. فقط ملا تریالاری حقنده تحقیقات آپاروب برات بالقول ساتاریوت ایتمه‌لیدر.

کند شورالاری کندده وراچنی یوقتی ومترناتنی وراچ، بروایز ودوینلی دابوتانك گینه‌سنه باخسین، آغارلیجیقلا سیلانك لازم اولدیغی بیلسین چونکه سیل‌ساوت هم تارقوبیرسوندر هم تارقوبزه‌مدر، هم تارقوبفین‌در. هم تارقوبونو آتدیرلدر. حامی تارقوملاردر. من سوزیمی قوتارتاوب دیبورم بیله‌در. بیله‌ده اولمالیدر. کنده دوغرو شماریلی بر آنجاق بو دیدیکلریم حیاته گچیره بیلمز.

معروضه جوخ اوزانماسین یاتانلارا سویوق ده‌گر، معروضه یتدیکدن سوگرا کیمك سوالی وارسه قویسون دیسین. تکلیف اولدیغه ده دیه‌ن اولمادی. چونکه معروضه‌نك شیرینلیگی کندلیلری ایله یاتیرتمشدی که: خورنا سندن دورماق اولمیردی. (هذری) آپاغا دوروب سوروشدی که: کولتورا نه‌در؟ معروضه‌چی دیدی که: بو مکتب ایشی‌در.

امضاسز مکتوبلار

اداره‌مزه برمکتوب گلوب اما امضاسی یوخدر. صاحبینی ویریشی‌ده بیله‌دیك ایلانلاری بوراده مضمونلندن بر نیچه سوز یازیریق گه: گلوب مکتوب صاحبی ئوز مکتوبنی آپارسین. مکتوب صاحبی یازیرکه: من ایکی ایل بونداان اقدم (مین کند) دماپکی ئوی باغلی قویوب عائله‌مینی قیرمشام. ایندی ئوزیم همکارلار موکلمی، حتی قوه‌یه گیرمکه‌دعریشه ویرمشم آنکه‌ده‌لریم گوندر ریلوبدر مرکزه.

(قضیان) ساکنی متدی خالاللری آلیافلی قولدورلار. دوگوب تولدیروب قیزیشی‌ده مجبور آلوبدر. برلی حکومتده دیبور که! حضرت عباس حقی ایشیتمیریم. هیچ بیلمیریك که: بو مکتوبی کیم یازوب؟ قضیان مین گند هانسی قضاده‌در؟ آلیافلی یازیرسگز که: کوردستان قضاسینك حکیمی گوندره‌ن اون بیش بویوك استکان جاخیر ایچمه‌سه خسته اولور. سیز نه ایچون اونك قیدینه قالیرسگز؟ خسته اولارسه توزیده درمانی ایلر حکیم بابادر. اوگه: قالدی گنجلرك گوجده یاریك یار دیبور گیجه سحره کیمی خطلی راحت ایلمه‌سه اولانلری تیزلیکده شماخی زاقی تیم‌خه‌سی مدیریك یاتینا گوندرگز.

رفع اشتباه

بو گونلرده شامخورداد شایعه بورا خیلمشدی که: گویا مالیه ایشچیلرندن بعضیسی ایش وقتی اداره‌ده کیفلی اولور. تحقیقات آپارانلا معلوم اولدی که (خارقاعشیقا) آدلی ایشچی کیفلی وقتنده بونلارا بهتان دیمش ایمش.

رضا مندلیك

شامخور قضاسنك میشه شعبه‌سنك مدیری (خاتانووسکی) اداره‌یه گلن کندلیلری یانیندا اوتوردوب او بوزیندن بو بوزیندن ایومه‌سه بوخوسی گلمز. بوتون شامخور کندلیلری اظهار رضا مندلیك ایدیرلر.

اظهار تشکر

بز شامخور نوتیجیلری‌ایله قوره‌برلری نوز عریضه‌لرمزك ماموت آلتنا توتوریله سینه یاخماریاق یاردیم صندوقچه‌سی بندن مسئول ایشچیلر اولنان یاردیمدان اوتری شورا ایشچیلری اثافاته اظهار تشکر ایدیریك باغشلاینلار جونکه مسئول ایشچیلرك ایشی جوخ اولدیغی ایچون نوزلری جواب ویره بیله‌مه‌دی.

غریبه حادثه

تلفیده «تریمانوف» آدینی بیرایتچی قولوبی واردر. قولوب ۲۰ نجی یلده آچیلان ایشچی قوتوپراتیفلرینندندر. نه دن ایسه یاددانی چیخدیغی ایچون بیشدیریمله مشلاردر. ایچری گیروب «یکی فکر» عزتمیشدن اوتری نوبه‌ده دوران قیله‌لری گورسن ایله بیله‌جکسن باکودا تامیناتاجتماعیه اداره‌سیندن (یاسوی) آلانلاردر که: نوبه‌ده دوروبدر.

اما اسمدی الله‌ده شکر اولسون: داها بوجور نوتیلر یوخدر. چونکه او دور شئی دوریبرلر که: زحمت چکوب نوبه‌ده دورماغینا دگسین. بلی بوراداد سوزیمز یوخدر. تلفیده آچیلان قیله قولوتنا چوخ یاخشی باخیرلار. حتی بز نومره‌ده «معارف مدنیت» مجموعه‌سی گلیر. هرچند آرالقدا بر دیدیلر که: بو مجموعه گلمیر، اما من ئوزیم همیشه اونی مدیرك چیندنه گورمشم حتی بو سوك وقتلرده بزمشدیلر که: گویا «معارف مدنیتی و قوداما چیخان» یکی دیریلیك» عزتمه‌سی او دنیایه قوناق چاغروبدر. اما بونگده اصلی اولمادی. بلی بونداداد ایشیمز یوخدر مسئله تلفیده‌کی ایشچی قولوبنك اوستنده‌در.

قولوب همیشه آچیقدر. اما مدیرسی قولوبدا اولماسادا بالاجا اوغلنی برینده قویوب. ایله مشلاده بونك اوستنده‌در. مدیره اوردا اولمیناندا یازق بر قیله گلوب کتاب ایسته‌مشدر. اوغاق دیمشدر که:

Мама нет здес я тебе книга не могу дат

قیله بونی ایشتجك ایچون بر آزدا گوزلیوب دیمشدر که: آخر من بویلیرام کیاب‌ورا اوغاق گته دیمشدر که:

قیله بونی ایشتجك دیبورکه:

Тогда давай ее мне я буду просить

بوسحبتده‌ده اوغاق آچیقلانوب دیبورکه: سنك نه حقك واردرکه: دیبورسن آتاگی ویر منه؟

یازیق قیله‌ها دیبورکه: من دیمشم آتاگی ویر بورا ئوزیم کتاب خواهش ایدیم. اما سوزینه باخان اولمیر.

ایندی بزیم سوزیمز بودرکه: مدیره نوزی قیچینی سیندیروب قولوبدا اوتورسا ایدی روسلار دیمشکن تیقالوی هاداراز ومنی نه یلو بی!

قولوب عضوی

هاراداداد؟ اما بز مختار قربانوف آدیدا یازوبلارکه: بزداها اونی یازمیریق. ایندی کوردستان قضاسی اجرائیه قومیتهسندن خواهش ایدیریك که: بر دفترده باخسین گورسین بیله بر کند واردر یا یوخ؟

اداره

با کودان قاراباغا

مهربان آتا! اولا بودرکه الله ایها! ایندی دیه‌جگمن نوز سلامگی قویسان نیه بابی سلامی ویریرسن؟ اوگی گورده آتا اخلاقی سیزه تفصیلا زماق ایستیرم.

من با کودا آچیلان یکی‌اللی قورسیندا اوخویورام. اما بزیم‌طالعمزدندر نه‌دندرکه: ایرانداان برنفر میرزا حسین آدندا معلم گلوب چیخدی. بزی عیسالیانك مذهبنه هدایت ایدوب ذالتدن قورتاردی. ایندی قه‌رسدا برنفردهبوخدر که: بهایی اولمسین.

حتی مملکك دیدیگه گوره ایراداداد بر نفر طلبه بوخدرکه بهایی اولمسین. گیچه‌لر سحره کیمی بزه بهایی‌لیك درسی دیبور. گوندوزده یکی الفبا درسندیر. انشاالله تیز زماندا بر نفر بهایی مجتهدی اولوب ایداجاغام. الله قویا قاراباغدا بر نفردره تبلیغ ایتمه‌ش بوراقیدا جاغام.

اما آتاجان! میادا بواحوالاتی بریده نقل ایله‌مسن. معارف قومیساری ایشینه ایروان پیغمبرینی قورسدان بابرا باسار. هله‌لك خداحافظ

اوغلك

گزی امام

آی‌قیز نقرافلی کلی باجی! سکا قربان اولوم بونه خبردر که گونتوروب یازیرسانی مشهده‌دم امام‌دا آغاندك قضریخنده خدامیات کلوب کیشی‌تك آرواداینك باشنی آچوب سوگرا آرواداداا اوشاغه‌اللاویدر. باشك‌داونوم‌سکرکیك نه‌در ایسته‌بورسنکه داها بوندان سوگرا بر آرواد امام زیارتنه گیتمه‌سین، قاداگی آلیم آلیدا ایله‌ره‌می حیالق اولازمی؟ بوی‌ی‌ی. آی آلله نه‌لر ایشیدیرم قولاقلارا قورقو شوم! آلله ائته تولوم ویر! هله زیم کیشی منی یاخلاشیمدیکه گیدمك خورا ـ نا زیارته. والله اون ایکی امام حقی بوندان سوگرا تولاه‌مده اورا گیمه‌رم. بیرده آغریك آلیم! اولار ناحق بره آتیلا آتیلا بر عالمده، پول خرج ایلیوب گیدوبلر خوراناتلوبو. بولومزیك اوستونده گنجه‌دجه گوی امامه نه کمشدی. اوتاغ دیه‌ـن ویریر. کورگوز دیه‌سن آچیر دنیاده برجنین ایش بوخدرکه گوی امام آچمالسین. اودر باغ تقلیدمن دری آل ویری ایدن ابراهیم دایمدا گیچن گون نوز آروادی مثلی خانم ایله کمشدی گنجه‌ده. گوی امامی زیارت ایله‌دیلر قربان لاریزی‌ده. کیدیلر و چیخوب گتدیلر گه بر لرینه. آللاه‌دن نذرلرینی قبول ایله‌دی وخدامدا راضی قالدی. ایله‌ده اولانلر ایله‌دیلر. ایندی مندن اونا اولانلر کمینلر گنجه‌ده هم گوی امامی زیارت ایله‌سنلر وهمده بلکه آلله گیچمش گناهلاریمی باغشلاسین. بوخدا اوزاخدان بالوارماق ایله هیچ برشی اولماز سکا گلن قادایلا منه کلسین!

«حیری مسمه»

گنجه‌ده

بیر گون یاکودا «ایالین» فیشلاسی دیمان فیشلاری گروب قاپدیغی وقت «ترمان» آدینا اولان چوجوق خسته‌خانه‌سنك یانیندان گیچه‌رکن زمستان یادیما گنجه‌نیك شهر ایچینده اولوشنا دوران بری دوشدی، چونکه: گنجه‌ده قولوشنا دوران بر چوق آدملار نویلالاریدی. داغیلمایینی گنجه‌نیك صحیه اداره‌سی نظره آلاراق چوق تمیز ساخلامه‌درلر گله بیر گون وقتمك بوش زمانیده یاپما ایکی نفرده یولداش آلوب گزه بولومسز بی‌بی‌هیبت‌ده اولان زیارتگاهه دوشدی، بو زیارتگاهك قبرستان اقتدا آرواداریك یاس قورماسینی ملالارك اوجاآواز ایله قرآن اوخوماسلارینی گوردیگده، او ساعت گنجه قبرستانتی ایدما دوشدی.

بی‌بی‌هیبت زیارتگاهنك دروازه‌سیندن ایچری داخل اولدقی ایسته‌دیگده ملالارك آتاگزا قرآن اوخویوم دیه آنه‌گه‌ردن بایسته‌دیغی گوردیگده او ساعت ۱۹ ایلده، گنجه‌ده شاه عباس مسجدینك ده‌دروازه‌سیندن اوتوروب گوندوز آخشامادک قبر آن اوخویان ملالارك طریمه دوشدی بی‌بی‌هیبت زیارتگاهنك ایچرسنه داخل اولوب اوطرف بو طرفه باخدیقدا بیخیالارك زیارت اصولینی طواف ایلمك شرطلرینی، وشریعت قانونلارینی گوردیگده، ایندی اولمالیمین گنجه‌ده امام زاده‌سخصالنك زیارتنامه اوخویوب جماعتی آغاینك مسنوفیتك باشینا دولام دولام دولاملاری یادیما دوشدی.

بی‌بی‌هیبت زیارتگاهنك ایچنده اولان قاردانی شقایاب، اولمادق ایچون یلپنه، قولینا و قاتینا سورتن قادینلاری گوردیگده او ساعت گنجه‌نیك و قضانلاری دائم‌ر ایلده باشیان صحیه اداره‌لری یادیما دوشدی

باکوداکی

مژده

ملاعمی! گوزیك آیدین اولسون. الله شماخی‌قوسوموخوزنیك تولتلرینه‌رحمت ایله‌سین. خلقك جانینی قوتاردی، هلته‌نك باشی، آخری شماخی جوانلاری قاچوب باکویه گیدردی که: بارایه‌نی زیارت ایله‌سین، بو ایسه خلقی ایشدن قوبوردی. آخرده شماخی قوسوموخوز صدری لابد قالوب خسته‌خانه ایچون بوراقیلان بوللاردان بر باخشی پارایه‌ت قاندیردی.

اما ملا عمی! هرایانا باخیرسان بوشدر. چونکه هله‌لیك پارایه‌ت حاضر اولوب ایسه سفارش ویرلن شخصلر کلوب چیخمیوب بلکه‌ده گله‌جکده دوزه‌لدر. اما ملاعمی! خسته‌خانه‌ده اولان ۱۱ میس قاب که‌ایچینده خسته‌لر آش ایچیر، قوسوموخوزنك آخرنی کیمی قارالمشدر. آز قالوب خسته‌لر باخیردان زهرله‌نسین. اما بیله روایت واردر که: قوسوموخوز پارایه‌نك بوللارینداں مکتبچیلر ایله اولسون و هم قالا باخان جادو یازان کوبك یازان مشهدی محمد تقی‌یه دوردنجی جاری ایشلر ایدی. آغا حسین‌لك دورگوز صادقلك حمامچی‌اولغالار رینك شکایت عرضه‌لری ایدیکه «ملانصرالدین» زوراتلاندا بوتلارینك آدلاری چوخ یازیلماق ایچون بر پروتیست و اوچ دفعه حضرت علی بویلندا اونا و او زورزلاندا مخبرایك ایدنلر، لعنت اوخوتسون.

عیار طیار

دریا کنارندن

(یونی برنفر فارس نورکچه یازدیغی ایچون عینا بوراقدیق)

حکومتون تازه‌یر کازیندن دکانلارون آچوب بالاماق خصوصندهمقصودجماعتون استراحتنه دوم. چوق عجب آیا بو تاجر لرده بو پرکازدان راضی‌دولر بلی‌بندون کفرتجه تمام تاجرلر که دکانلارینون دالیدان قاپویی وار راضی دولر باردن قاپونی یاغلیوب ایچریدن آل ویرین ایده اوکه کاروانسرا تاجرلریدور اونلاردا هاموسی راضی‌دولر حتی چوخور کاروانسراتاجرلری جمعه گونلرینده کیندی‌لری سویماقایچریده، حاضردولر بس بو پرکازدان کم راضی اولماز بلی اونلار تاجر شاگردلردور بی انصافلار ایکی ساعت دکان باغلی اولانلا جانلاری چخیر ایچریده قالماقا دیرلر استدن بوغدولدوق افلا آلدیغلاری مواجبون عوضنه سحر ساعت یدی‌یاکیجه ساعت اونا کلوب گیده‌لر تمام تاجر بو قاعده راضی‌دولر

بایقوش

مرج

ـ گل مرج گلك.

من دیدوم که‌متناغا قوسوموالاری که بو ایل هاموسی اوروج دوتوردیلار محرم‌لك ده‌ده باش یارا چاخلار.

ـ باش یارماقلاریتی دیه یلدیرم اما بئین دیه یلدیرم که سینه وورا چاخلار.

ـ گل مرج ایلك.

ـ نه‌دن؟

اگر باش یارسالار، مردکان معارف شعبه‌سینه دی که آنی آیك مدتده اورا جمع اولان و آخرده بوتی بیش مناته تای تای ساتیلان غزته بوللا رندان ده بر باخشی قوناقلق ویرسین

قزل آروادا معجزه

قیزل آروادا اولان گرمابلر آیدا ۲۱ منات مواجب آلدیغلاری حالدا کیچن آی ۳۱ منات خرج ایلمشلردر.

دوققوز باشیندا قیزلار اره ویرماغه‌نده بردن بره معجز اولوب بر گونده ۷ باش بویومشلار.

شماخی پاره‌یه‌تجیسی

تولانبار ایشنگی مخبر بالان

کیله نصیر کیشی‌نك بر آز عقلی باشیندان چیخوب اوتانگورده، هرکسی گوروب دیورکه: تولانبار ایشنگی مخبر بالان، خلقده گولور. دیورکه: آکیشی بوسوزیك نه دخلی مطلبه وار؟.

دوغرودانلاکه: دلی کیله نصیر، دونن گوزیرمم بر نفر آروادی دوتوب دیوور که: سن بورا نه ایچون گلمیسن؟ آروادا دیورکه: گلمیشم قاردانیسیه، اولندیریك ایچون قیز بگنیم. دیوور قاردانك نه ایش گوردر، دیوورکه: دگز کتاریندهر تجارتی واردر. دیوور باشی نیچه‌در؟ دیدی ۶۰ دان بر آز یوخاریدر. آغریلیم نه قدر در؟ ـ سکز یوت اولماز. ـ عیبی‌زادی یوخدرکه؟ ـ ایکی قیچی دیشی‌در. ایکی بارماقلاری کیسلوب بر گوزی کوردر. کیله نصیر دیوور که: بولی زادی واردر می؟ ـ بلی بولی چوخدر. سوگرا کیله نصیر دیوورکه: قیزك باشی نیچه‌در؟ ۱۴ باشی تمام اولمیوبدر. ـ درسی‌وار درمی؟ بلی واردر. سکز نجی‌صورا مکتبنده اوخیوبور.

کیله نصیر گله دانیشا ـ دانیشا دلیلیگی دوتوب دیدی که: تولانبار ایشنگی مخبر بالان. بو سوزده‌گه اوشاقلار توکولدی دالینجا. دوغرودانلا که‌ده‌لی هیچ بیلمیرسن که: بو نه سوزدر؟!

دهلی

غروزنده‌ده مهم اجلاس

بو آخر هفته شهریمز مخبرلردن تمیزلندی دیه مسجده ملاعلی آخوندیك حجره‌سنده اونك مریدلرینك تمیجیلی صورنده، فوق‌العاده بر اجلاسی چاغریلمشدی.

مجلس آچیلدقدا بقالالارك خوردانی مذاکره اولونغاچلی مسئله‌لری اوخویور: قاردانلار سیزی بوراییه یمغاندان مقصد بودرکه هرنیجه اولورسا اولسون گرك چالیشاق ملا نصرالدین زورنالی غروزنیه گلمه‌سین. ایکنجی اوژورنالی اوخویانلاری بر دفه‌لك بایقوت‌اینك خیرشره‌قویماماق اوچنجی بر تله قورماق گلن ایل مکتب آچلماسین. چونکه مکتب زاد اولسالار مخبرلردندر عمله گلر. دوردنجی جاری ایشلریمزدر.

اولنجی مسئله تابشریلدی خوردانلر مشهدی آسده.

ایکنجی مسئله حواله اولندی کوفته مشهدی محدحسنه و آ وازه فرجه.

اوچنجی مسئله‌کتبك کلن ایل آچماما سی حواله اولندی هم ملاعلی آخوندده که محرملیگده، بتون موعظه‌سی آنجاق

خصوصی تلغرافلار

ـ گ. رمیر کند تورسایی صدرینك گوردمیر بازاریندا بخیلوب آ غزی گوزی یارالانمشدر. خسته نوزینی یاخشی حس ایدیر. دوقتورلارخسته‌نك ایچینی زیلتسکی ایله ایدیر.

ـ ملانصرالدین مخبرلریندن برسی ایپارف نامه قرلویك تمیر ایشلریته یاخماغا ایچون گیدوب کریچیج دوشوب باشی یارلمشدر شکاکه لعنت!

عیار طیار

قوم آ لتندا قالان آ دلی مقاله‌بازلارك بورکی تاپك‌اولدیغی ایچون یانیناسویوق دگدی.

بورتنك سویی همان قرارده‌در. صحتی نهك‌ایدر.

«خسنیه» جمعیتك شعبه‌لری

ملا عمی‌گچیخلرده ایران آستارا سیندا نریك چکر جوانلار طرفندن «خسنیه» آ دیدا بیر جمعیت‌تشکیل اولندیغی سیزه یلدیرمك ایله گله‌جك فعالیتلرنده معلومات ویرماگیچی وعد ایتمش ایدم.

هفته‌لیگه آ ذربایجان آ ستارا سیندا آ چیلان شعبه‌نك باشیندا بو آ دامالاردر میرزا سلمان، داداش لوتکه‌چی، مشهدی خلیل چورگچی، قربانعلی لوتکه‌چی، اوستا جبرائیل درزی، ایماقلی بابراملی، سلیمان چارقچی.

بونلارك تشکیلاتی هله رسمی اولمادیغی ایچون منزلرلری‌ده معین دگلدر، اوگلا گوره مسئله‌لری بر یرده تویلاشوب لازم اولان مسئله‌لری حل ایدیرلر.

لنکراندادا بر شعبه آ چیلیوبدر. بو شعبه‌نك باشیندا دوقتور میرزا تارافلا ایله آغا علامرضا قاطرچی باشی دوریر (روایته گوره بو آغا محمدعلی‌شاهك قاطرچی باشچیسی‌ایدی) بونلار بیر نیچه لنکرانلی لاریدا شعبه‌یه داخل ایله‌مشلر لنکران شعبه‌سینده سرنیشلیك اولمادیغی ایچون اجلاسلاردا مخفی اولیر.

بعضا حاجی قربان باغدار، و بعضادا میرزا تارافلانك نوینده اولیر.

هرحالدا بونلارك‌دا فعالیتندن گله‌جکده معلومات ویریرم.

امید وارمکه، لنکرانلی بوبوك بازار و کوچوك بازار تریاکچیلاری بو آغا لارك نشیتاندن ممنون اولوب، شعبه‌نك سربست بیرصورنده دوام ایتمه‌گینه‌ده جارجار تایارلار.

بونگه‌ده هم نوزلریتی و همده‌غریب قوناقلاری راحت ایتمش اولارلار.

باجی اوغلی

لنکراندان

آی ملاعمی! او هاشی مسئول ایتجیدر اوغوم قاردانلارینی اداره‌لر، بایلاش، عمومی اوغلی ایچون قوقوق آ تاریر.

نوزی الی مئاله‌نصرفات اداره‌سینده خدمت ایدیر. هرگون «پرمولاك» دوخاتدا بیش اون منات خرج ایدوب یان اولیر. آیده بو پول نه‌ده‌ایدیر و هاوادان نایس.

او هانگی دیش حکیمیدر که ۱ ایله دولدیریلمیان بیرمیش ۷ آیدا دولدوریر او هانسی مه‌بریمدر آ یده نیچه‌دفعه اره کیتگنگی گوره‌دیر.

او کیمدر ماله شعبه‌سینده پولی وقت ایله بوراخیر. تانیشان ویریر تانش دکلسن ویرمیر. تکراراً دیووم: هر گله بوکا دوغری جواب ویرمه‌سن دونن دگز کتاریندهر بر تفرقه باشینی یارتلا دان کیمی سنگه باشگی یارتلادارام هیچ وجه کلمرسن.

آذی وار نوزی یوخ

مشتاغا خبرلری

فالا مشتاغا دائره‌سی قیرخ‌مین ئه‌ودن عبارتدریو قرخ مین ئه‌و آ تماق دورت داناتورنامه کتوردیر.

بو بر خبر.

ـ

مشتاغا. مردکان، بزوتا و قلا بو تشخیصلی‌نصبارلك هیچ‌یریه بوجت گیتمز بو ایکیجی خبر.

ـ

مشتاغانك آ خوندی آ تونه میرزا عبدالکریم ایکیجی درجه‌لی مکتبك داگردلریك یریتی‌ده‌دوتوب ایستیور بیشرمین و خرابانه گوندرسین.

بو اوچنجی خبر.

ـ

محرمات نمزه‌سی یاووقلاشماغی مناسبتی ایله ایندیدن مشتاغالار مرثیه خوان آ تاریرلار.

بودا دوردنجی خبر.

بازم به طوبله

لاین فابریقاسیندان بازوب سوروشیر لار فارسلارك: «دیوور بازم به طوبله» یعنی نه دیمك‌در؟ آ نه قدر فکرلشدیم بر شئی آ لماردیم. آخرده دیدیمکه: بونی گیدوب خبر آلیرلار. دیوورکه: سیز صنعت مکتبنه گیرمه‌میشدن اول فابریقادا بر ماشین ایشله‌ده‌دیگز. ایله‌که: گیدوب مکتبی‌نه‌دیگز سیزی آتوب گوگله دوندیلار. میدال ویر دیلر. آخرده دیدیرکه: بوبوریك گله هرگز بر ماشینی ایشله‌دیگز بونه فارسلار دیه‌رلرکه: بازم به طوبله.

یوقو. مکتب قورارالار

یوچه قوچ

ذکریه ـ گوروندور که: آ یلاری بادیقزدان چیخاروبسگز چونکه هله جیبه گرداقلق یوخدر.

ـ

شکی‌ده نشه‌یه‌یه ـ نشه‌دن کندن سوگرا گیدوب شماخی خسته‌لرینه دیپلر سن که: خسته‌خانه عوضنه بارایه‌ت قابریلدی

ـ

شامخورد ا قلیلی یوداشه ـ قیلا دگمه‌سین. بازدیمك نقلی وبردیمك دروینی علیقلی‌یه. دوراتیاندان سوگرا چاپچی دکانلا ریندا مسلمان قاردانلاری متشول ایله‌سین مجموعه‌ده گیده یلمزدی چونکه بازدیقلا ریك مجموعه‌دن بویوك ایدی.

ـ

شامخورد ا اوغورلقدان یازانا قدیم اصولده اوغورلقلاردان بازما آ تازه شیی وارسا سویله!

ـ

باکودا گویستریچی‌یه: ـ بجی عبدالعلی اوغلی گلوب آ ند ایچیردی که: من تریاك آ لیش ویرمنی ایله‌میرم. اردیبلی اولماسا ایدی آ ندینا اینانماییاق ایدیك.

ـ

کریم کیشك عقلیگی حقده یازانلا هیچ انصاف ایتمه‌دیك آلله‌بندمسنیك آدینی چکده‌ده اوحورومردارمشك‌نه آ دینی چکدیك؟

ـ

گوگجایده حده بر احد دیه بیلمز که: سنك بو مکتوبك‌دوغرودر. باکوده‌ده گنجه مخبرینه‌مخبرلیگگر سوزیمز یوخدر. اما حجاب مسئله‌سی ایله ایشمز یوخدر. امضا اولماسا مکتوب چاپ اولونماجاقدر.

ـ

قوه‌یرخان‌ش‌رادا: لاذجی‌یه‌ـ گوروبر که: امضاگی حقیقت چیخارماق ایستیورسن.

اوردوبادا «لاغره»ـ «مه‌برمچه» چشمه‌سینك سویندن ایچمه!

هیئت تحریریه

آدلیت نومرو ۱۷۵۸ ۳۰ نجی بن‌المالل» آدنداولت مطبعه‌سی سفارش نسخه ۳۰۰۰

بو نقر دبی طرفك ترجمهٔ حالی

۱) گچمشده برگونده اولسا بیکار قالمامیشام. توش سلطانلاقدان باش بارماغیم ماتزول اولمشدی.

۲) آودان قاچماقدان سوکرا کندیگه گلیبنده بیزلاریمی یعقوب اوبناق توکرمدیم.

۳) کندیلره ورگی ویرمك اصولنی توکرمدیمجه الریم قابار اولمشدی گونده بر قاچی دافیدارم.

۴) ایندی بو حکومته باخکه: بیطرفلره ایپی ویریر!